24/11/2018

Ιερά Μονή Όρους Σινά και Αγία Αικατερίνα

/ Ιερές Μονές

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ ὄρους Σινᾶ σεμνύνεται ὡς φέρουσα τὸ ὄνομα τῆς πλέον λαοφιλοῦς καὶ σεβαστῆς γυναίκας Ἁγίας, τῆς μεγαλομάρτυρος Αἰ-κα-τε-ρί-νης. Ἡ χαριτόβρυτος εὐλογία τῶν ἱερῶν της λειψάνων, ποὺ ἀπο-θη-σαυ-ρί-ζον-ται στὴν Μονή, ἡ ἄμαχος προστασία της καὶ τὰ ἀναρίθμητα θαύματά της πρὸς κάθε ἄν-θρω-πο, τὴν ἀνέδειξαν στὸ διάβα τῶν αἰώνων πολιοῦχο τοῦ Σινᾶ καὶ κατέστησαν τὴν ἑορτή της κεν-τρικὴ πανήγυρη τῆς Μο-νῆς, ὑπερ-φα-λαγ-γί-ζον-τας ἀκόμη καὶ τὶς μεγαλύτερες μορφὲς ποὺ συνέδεσαν τὸ ὄνομά τους μὲ τὴν ἔρημο τούτη: τὸν προφήτη Μωυσῆ, τὸν ὅσιο Ἰωάννη τῆς Κλίμακος, ἀκόμη καὶ τὴν Θεοτόκο τῆς Βάτου, στὴν ὁποία καὶ ἦταν ἀφιερωμένη ἡ Μονὴ ἀπὸ τοὺς κτίτορες.

Ὁ βίος τῆς ἁγίας Αἰ-κα-τε-ρί-νης, τὸ «μαρτύριό» της, κα-τὰ τὴν ὁρολογία τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰώνων, ἦταν φυσικὸ νὰ διαδοθεῖ εὐρέως μεταξὺ τῶν πιστῶν καὶ νὰ ἀγαπηθεῖ πολύ. Σήμερα σώζεται σὲ διάφορες παραλλαγές, ἡ

παλαιότερη ἐκ τῶν ὁποίων, ἀνωνύμου συγγραφέως, ἀνάγεται στὰ τέλη τοῦ 6ου ἢ στὶς ἀρχὲς τοῦ 7ου αἰῶνος καὶ ἀπετέλεσε τὴν βάση γιὰ τὴν σύν-ταξη τοῦ ἐπισήμου βίου ἀπὸ τὸν ἅγιο Συμεὼν τὸν Μεταφραστή (10ος αἰ). Στὸ παρελθὸν διατυπώθηκε μεταξὺ ἄλλων ἡ ὑπόθεση ὅτι ἡ ἀνώνυμη ἀναφορὰ τοῦ Εὐσεβίου Καισαρείας στὸ ἔργο του Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία (4ος αἰ.) ἀφορᾶ τὴν ἁγία Αἰ-κα-τε-ρί-να[1].

Κορυφὴ τῆς ἁγ. Αἰκατερίνας

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡ ζωὴ καὶ τὸ μαρτύριο τῆς ἁγίας Αἰ-κα-τε-ρί-νης διαδραματίστηκε στὴν Ἀλεξάνδρεια. Γεννήθηκε ἀπὸ εὐγενεῖς γονεῖς γύρω στὰ 286 μ.Χ, στὰ τέλη τῶν διωγμῶν τῶν εἰδωλολατρῶν βασιλέων κα-τὰ τῶν χριστιανῶν. Προικισμένη φυσικῶς μὲ σπάνια εὐφυΐα, στὰ δεκαοκτώ της χρόνια εἶχε ἐκπαιδευθεῖ ἐνδελεχῶς σὲ ὅλες τὶς ἐπιστῆμες τῆς ἐποχῆς: φιλοσοφία, ρητορική, ποίηση, μουσική, φυσική, μαθηματικά, ἀστρονομία, ἰατρική, ἐνῶ κατεῖχε εἰς βάθος καὶ τὴν χριστιανικὴ διδασκαλία. Ἄφθαστη στὴν ὁμορφιὰ καὶ τὸ κάλλος, εὐγενεστάτη στὴν καταγωγὴ καὶ ἀσυναγώνιστη στὰ πλούτη, ὑπῆρξε νύφη περιζήτητη ἀπὸ τοὺς πλέον ἐπιφανεῖς ἄρχον-τες. Ἐκείνη ὅμως, ὄν-τως φιλόσοφος, παρέμεινε παρθένος, ποθών-τας νὰ νυμφευθεῖ τὸν αἰώνιο Νυμφίο Χριστό.

Τὸ 304 μ.Χ, στὴν διάρκεια λαμ-πρῆς εἰδωλολατρικῆς ἑορτῆς κα-τὰ τὴν ὁποία ὅλοι

οἱ πολίτες διετάχθησαν αὐστηρῶς νὰ προσφέρουν θυσίες στοὺς θεούς, ἡ Αἰ-κα-τε-ρί-να, μὴ ὑπο-φέ-ρον-τας νὰ βλέπει τὴν ἀπώλεια τόσων ψυχῶν καὶ τὴν ἀποστασία τόσων χριστιανῶν ἐξαιτίας τοῦ φόβου των, παρρησιάζεται ἐνώ-πι-ον τοῦ αὐγούστου Μαξιμίνου καὶ τὸν ἐλέγχει γιὰ τὴν ἀπόνοιά του κη-ρύσ-σον-τας Θεὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἐκεῖνος τῆς ἀν-τι-πα-ρα-τάσ-σει πε-νήν-τα διακεκριμένους ρήτορες καὶ τοὺς ἀναθέτει νὰ τὴν ἀποστομώσουν. Ἀν-τὶ τούτου ὅμως, ἑλκύον-ται οἱ ἴδιοι στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ μὲ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ ἐπιχειρήματα ποὺ ἀν-τλοῦσε ἡ Αἰ-κα-τε-ρί-να ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς Ἕλληνες σοφούς, καὶ θανατώνον-ται πάραυτα διὰ πυρὸς ἀπὸ τὸν ἕξαλλο βασιλέα. Τὶς ἑπόμενες ἡμέρες ἡ σύζυγός του καὶ ὁ πρωτοκλασσάτος στρατηλάτης του μὲ πλείστους στρατιῶτες ἀκολουθοῦν τὸ παράδειγμά τους, στὴν ὁμολογία πίστεως καὶ στὸν μαρτυρικὸ θάνατο.

Τέλος, μετὰ ἀπὸ φοβερὰ βασανιστήρια –καὶ μάλιστα τὸν σατανικὸ στὴν ἐπινόησή του τροχό– στὰ ὁποῖα ὑπεβλήθη, ἀλλὰ καὶ συνεχεῖς παράδοξες θαυματουργίες ποὺ ἐπιτελοῦσε ὁ Κύριος, ἡ Αἰ-κα-τε-ρί-να δέχεται καὶ αὐτὴ τὸ διὰ ξίφους τέλος. Ἄγγελοι τότε προσῆλθαν, παρέλαβαν τὸ σκήνωμά της καὶ τὸ μετεκόμισαν στὴν ὑψηλότερη κορυφὴ τῆς χερσονήσου τοῦ Σινᾶ, τὴν κορυφὴ τῆς ἁγίας Αἰ-κα-τε-ρί-νης, ἀποκαλουμένη Gebel Katrin ἀκόμη καὶ σήμερα ἀπὸ τοὺς Ἄραβες.

ΜΕΤΑΚΟΜΙΔΗ ΤΟΥ ΣΚΗΝΩΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα μὲ ἰσχυρὴ σιναϊτικὴ παράδοση, καταγεγραμμένη ἐν πρώτοις ἀπὸ τὸν πατριάρχη Ἱεροσολύμων Νεκτάριο Σιναΐτη (1670)[2], τὸ Λείψανο τῆς Μάρτυρος φυλασσόταν ἀπὸ τοὺς Μοναχοὺς στὴν κορυφὴ γιὰ τρεῖς περίπου αἰῶνες, μέχρις ὅτου μετεφέρθη ἐν-τὸς τοῦ Καθολικοῦ τῆς νεοανεγερθείσης κα-τὰ τὸν 6ο αἰῶνα ἰουστινιάνειας Μο-νῆς. Στὸ σκευοφυλάκιο τῆς Μο-νῆς ἐκτίθεται περίτεχνη μαρμάρινη λάρνακα μὲ εἰδικὴ βάθυνση στὸ ἐσωτερικό της γιὰ τὴν συλλογὴ τοῦ μύρου ποὺ ἀνέβλυζε ἀδιαλείπτως, στὴν ὁποία διεφυλάχθη γιὰ μερικοὺς αἰῶνες τὸ σῶμα τῆς Ἁγίας. Στὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος ἐναπετέθη σὲ νεώτερη λάρνακα μὲ κιβώριο, τὴν ὁποία κατεσκεύασε ὁ ὀνομαστὸς λιθοξόος καὶ σκευοφύλαξ τῆς Μο-νῆς Προκόπιος Καισαρεὺς χρησιμοποιώντας καὶ παλαιοχριστιανικὰ θωράκια, ἔργο γιὰ τὸ ὁποῖο «ἀνάλωσε ἐννέα χρόνων ἐπιτηδειότητα». Ἡ λάρνακα κεῖται στὴν νότια πλευρὰ τοῦ ἁγίου Βήματος τοῦ Καθολικοῦ, ἐνῶ παραπλεύρως ἀπόκειν-ται ἄλλες δύο ἀργυρὲς λάρνακες, δωρεὲς στὴν Μονὴ ἀπὸ τὴν Ρωσσία.

Ἡ ἀρχαία λάρνακα τῆς Ἁγίας

ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ

Γύρω στὰ 1025, ὁ ἡγούμενος τοῦ Σινᾶ ἅγιος Συμεὼν ὁ Πεν-τάγλωσσος μετέφερε λείψανα τῆς Ἁγίας στὴν Rouen τῆς Γαλλίας καὶ στὴν Trèves τῆς Γερμανίας. Ἡ φήμη καὶ ἡ τιμή της διαδίδον-ται πλέον στὴν Εὐρώπη καὶ ἡ Μονὴ τοῦ Σινᾶ καρποῦται τὸ σέβας ὅλων τῶν χριστιανῶν καὶ δὴ τῶν βασιλέων καὶ ἡγεμόνων, ὅπως δηλώνουν περίτρανα τὰ πολύτιμα ἀφιερώματά των. Σιγὰ-σιγὰ ἡ λαοφιλὴς ἁγία Αἰ-κα-τε-ρί-να κυριαρχεῖ στὸ σιναϊτικὸ ἑορτολόγιο, ἡ εἰκόνα της τοποθετεῖται στὸ τέμ-πλο τοῦ Καθολικοῦ μαζὶ μὲ τοῦ προφήτου Μωυσέως, ἐνῶ στὸ νεώτερο τέμ-πλο τοῦ 1612 καταλαμβάνει ἐπισήμως τὴν θέση τῆς πολιούχου τῆς Μο-νῆς. Σήμερα ἡ Μονὴ τῆς Βάτου, ἡ Μονὴ τοῦ ὄρους Σινᾶ, εἶναι παγ-κοσμίως γνωστὴ ὡς ἡ Μονὴ τῆς ἁγίας Αἰ-κα-τε-ρί-νης.

Ἡ ἁγία Αἰ-κα-τε-ρί-να ἀπετέλεσε προσφιλὲς θέμα στὴν ἐκκλησιαστικὴ τέχνη καὶ ἀπεικονίστηκε σὲ εἰκόνες, χρυσοκέν-τητα ὑφάσματα καὶ ἔργα μικροτεχνίας. Στὸ σκευοφυλάκιο τοῦ Σινᾶ ἐκτίθεται μεταξὺ ἄλλων ἡ παλαιότερη χρονολογημένη (11ος αἰ.) εἰκόνα της, ἐνῶ ἀργότερα δημιουργεῖται ἡ παράδοση τῆς παράλληλης ἀπεικονίσεως σκηνῶν τοῦ μαρτυρίου της. Ἀπὸ τὸν 15ο αἰῶνα, στὶς σκηνὲς αὐτὲς προστίθεται καὶ τὸ ἐπεισόδιο τῆς μεταστροφῆς τῆς Ἁγίας στὸν χριστιανισμό ἀπὸ τὸν ἅγιο ἐρημίτη καὶ τῆς «μνηστείας» της μὲ τὸν Χριστό. Σήμερα, σύμφωνα μὲ

παλαιὸ ἔθιμο, οἱ προσκυνητὲς λαμβάνουν ὡς εὐλογία τὸ ἀργυρὸ δακτυλίδι τῆς ἁγίας Αἰ-κα-τε-ρί-νης, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ δακτυλιδίου ποὺ δώρησε ὁ Χριστὸς στὴν ἴδια. Τὸ δακτυλίδι αὐτὸ συμβολίζει τὸν πνευματικὸ ἀρραβῶνα μὲ τὸν Χριστὸ καὶ εἶναι ἁγιασμένο στὰ ἱερά της Λείψανα.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ:

[1] «Μόνη γοῦν τῶν ὑπὸ τοῦ τυράννου μεμοιχευμένων Χριστιανὴ τῶν ἐπ᾽ Ἀλεξανδρείας, ἐπισημοτάτη τε καὶ λαμπροτάτη, τὴν ἐμπαθῆ καὶ ἀκόλαστον Μαξιμίνου ψυχὴν δι᾽ ἀνδρειοτάτου παραστήματος ἐξενίκησεν, ἔνδοξος μὲν τὰ ἄλλα πλούτῳ τε καὶ γένει καὶ παιδείᾳ, πάντα γε μὴν δεύτερα σωφροσύνης τεθειμένη· ἣν καὶ πολλὰ λιπαρήσας, κτεῖναι μὲν ἑτοίμως θνῄσκειν ἔχουσαν οὐχ οἷός τε ἦν, τῆς ἐπιθυμίας μᾶλλον τοῦ θυμοῦ κατακρατούσης αὐτοῦ, φυγῇ δὲ ζημιώσας πάσης ἀφείλετο τῆς οὐσίας».

[2] Ἐπιτομὴ τῆς Ἱεροκοσμικῆς Ἱστορίας, ἔκδ. 1677.

Πηγή: Ιερά Μονή Όρους Σινά.